

Comunicat de presă cu ocazia desfășurării

„Atelierului de informare asupra rezultatelor studiului DEMOCOPHES în România»,

29 noiembrie 2012, Cluj-Napoca

România a participat pentru prima dată la un proiect european în care au fost măsurați poluanți chimici la mame și copiii din mai multe țări europene.

Conform OMS 48% din boli sunt cauzate de factorii de mediu. Boli, cum ar fi cancerul, astmul și alergiile au fost asociate cu expunerea umană la agenți chimici periculoși ce se găsesc în mediul înconjurător. Pentru a proteja sănătatea populației și a preveni apariția bolilor, se efectuează controale oficiale la produsele alimentare, apă, în mediu și la produsele de consum, în scopul de a reduce expunerea la substanțe chimice periculoase. "Biomonitorizarea umană", determină cantitatea de substanțe chimice din mediu care au intrat în corpul uman, din toate sursele amintite mai sus și pe toate căile de expunere, și reprezintă singura modalitate prin care se poate obține direct adevărata imagine a dimensiunii expunerii noastre la poluanții din mediu. Alături de alte determinări, este un instrument important pentru protecția sănătății publice, deoarece poate fi folosit pentru a evalua dacă nivelul de expunere a populației la poluanții de mediu este acceptabil sau dacă trebuie să fie luate măsuri.

Pentru a permite exploatarea pe deplin a biomonitorizării umane ca un instrument de sprijin pentru deciziile politice în vederea protejării sănătății publice în Europa, acesta trebuia să beneficieze de o metodologie armonizată pe teritoriul Europei, în scopul de a obține rezultate comparabile de la toate țările. În acest scop, Uniunea Europeană a finanțat 2 proiecte mari denumite "COPHES" (PC7) și "DEMOCOPHES" (LIFE +; Conducătorii de proiect DEMOCOPHES: Ir. Pierre Biot și Ir. Dominique Aerts, FPS Health, Food Chain Safety and Environment, Belgia; cu finanțare națională din fonduri ale statului sau private). Centru de Mediu și Sănătate din Cluj-Napoca este responsabil pentru contribuția României la studiul pilot DEMOCOPHES.

Aceste proiecte au demonstrat că evaluarea substanțelor chimice în corpul uman, la nivel european, printr-o abordare coordonată este fezabil, deoarece pentru prima dată s-au obținut rezultate comparabile din 17 țări europene, printre care și România. În aceste proiecte s-au analizat anumite substanțe chimice care pot provoca probleme de sănătate, cum ar fi mercurul din păr, cadmiu, cotinina și metaboliți ai ftalaților din urină, la aproape 4000 de mame și copiii lor din 17 țări europene, în același perioadă de timp și în același mod.

Mercurul afectează creierul și sistemul nervos, în general. Acesta este prezent în peștele oceanic, în fructele de mare, în termometrele cu mercur, în unele tipuri de lămpi (economice), etc. Cadmiul afectează rinichii și este prezent în baterii, în tutun și în cantități mici în apă, unele

alimente și răspândiți în mediu și de unii poluatori industriali. Cotinina este indicator de expunerea la fumatul activ și pasiv, deoarece nicotina este metabolizată la această substanță în corpul uman. Ftalații se găsesc, în principal, în materiale plastice și sunt perturbatori endocrini care pot determina dereglarea sistemului nostru hormonal și pot cauza probleme deosebite în reproducere.

Poluanții menționați mai sus au fost măsurați la 120 de copii cu vârsta de 6-11 ani și mamele lor în fiecare din cele 17 țări participante. Perechile de mame și copiii lor au fost selectați, în fiecare țară, jumătate dintr-o zonă urbană și jumătate dintr-o zonă rurală – cu excepția Ciprului și a Luxemburgului, unde din cauza populației sale mici au participat doar cu 60 de perechi.

Disponibilitatea populației de a participa voluntar la studiu și rata de participare efectivă a fost foarte mare în țara noastră.

Analiza statistică a rezultatelor au arătat o variație mare între diferitele țări europene privind nivelurile acestor produse chimice în corpul uman, care reflectă diferite surse de expunere (aer, apă, alimente, produse de larg consum, etc), precum și diversele condiții de viață. Dar este foarte important de menționat că, în conformitate cu valorile orientative curente pentru sănătate, utilizate în cadrul studiilor, nivelurile de substanțe chimice identificate, nu generează un motiv mare de îngrijorare.

Rezultatele din România au infirmat o expunere semnificativă la cadmiu, mercur și ftalați a populației studiate. Pentru aceste substanțe chimice, în conformitate cu evaluarea științifică actuală, nu există nici un risc de apariție a unei probleme de sănătate.

În România, nivelul cotininei măsurate în urina mamelor este mult peste media europeană. Nivelurile de cotinină măsurată la copii urmează aceeași tendință, cu toate că ele sunt mult mai mici față de cele la mame. Având în vedere faptul că toți copiii din acest studiu au fost nefumători, se poate afirma faptul că copiii din România sunt extrem de expuși la fumatul pasiv. Aceasta impune necesitatea instituirii unor acțiuni suplimentare, de conștientizare a populației, pentru a limita expunerea copiilor la fumul de tutun din mediul ambiant. În această direcție, de limitare a expunerii, de mare ajutor ar fi aplicarea legislației actuale privind interzicerea parțială a fumatului, și chiar mai bine de a modifica legea pentru a deveni mai restrictivă, în sensul de interzicere totală a fumatul în locurile publice.

Rezultatele obținute în România au fost comunicate și explicate participanților într-o scrisoare tipizată și cu ocazia organizării unei întâlniri (cu părinții, elevii și cadrele didactice) în școlile participante din toate localitățile, după începerea anului școlar în septembrie 2012.

Participarea României la aceste proiecte a dezvoltat capacități necesare pentru studiile de biomonitorizare și s-au colectat pentru prima dată, date privind expunerea populației din România la poluanții amintiți.

Primul anunț public și în presă a rezultatelor proiectului european și a celor din România s-a realizat în cadrul conferinței internaționale „Biomonitorizarea umană – Liantul între mediu și sănătate și suprtul politic”, desfășurată sub egida Președinției Ciprului a Consiliului Uniunii Europene în Larnaca în perioada 22-25 octombrie 2012.

În țara noastră rezultatele proiectului european și a celor din România au fost prezentate lumii științifice, medicale și decidenților politici pe data de 29 noiembrie 2012, în cadrul unui „Atelier

de informare asupra rezultatelor studiului DEMOCOPHES în România» care s-a desfășurat la Centrul de Mediu și Sănătate din Cluj-Napoca, conform agendei următoare:

Reiterarea obiectivelor proiectului european DEMOCOPHES

Implementarea armonizată a proiectului DEMOCOPHES în România

Rezultatele proiectului DEMOCOPHES din România și interpretarea lor

Rezultatele proiectului DEMOCOPHES la nivel european

Experiența acumulată, concluzii și recomandări pentru politici sanitare la nivel național

Mai multe informații sunt disponibile pe site-ul Centrului de Mediu și Sănătate, respectiv a proiectului DEMOCOPHES pentru ROMÂNIA, www.democophes.ehc.ro.

Beneficiarul Asociat al proiectului pentru ROMÂNIA este:

Centrul de Mediu și Sănătate Cluj-Napoca (Environmental Health Center) Romania, str.

Busuiocului nr.58, 400240 Cluj-Napoca, România

reprezentat de: Prof. Dr. Eugen Stelian Gurzau, Director științific

COMITETUL DE COORDONARE DEMOCOPHES ROMANIA (<http://democophes.ehc.ro/>):

DIRECTOR ȘTIINȚIFIC Centrul de Mediu și Sănătate Cluj-Napoca: Prof. Asoc. Dr. Eugen Stelian Gurzau, Centrul de Mediu și Sănătate Cluj-Napoca, Tel: 0264432979, Fax:0264534404 e-mail: egurzau@ehc.ro

COORDONATOR NAȚIONAL: Dr. Ioana-Rodica Lupsa, Centrul de Mediu și Sănătate Cluj-Napoca, Tel: 0264432979, Fax:0264534404 e-mail: irlupsa@ehc.ro

COORDONATOR LOCAL: Prof. Asoc. Dr. Anca Gurzau, Centrul de Mediu și Sănătate Cluj-Napoca, Tel: 0264432979, Fax:0264534404 e-mail: ancagurzau@ehc.ro